

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35.000 K

Churchill

pénzügyminiszter, az angol politikai élet most meginduló, őszi kampányát nagyszabású beszéddel nyitotta meg. Az angol kormány előkelő tagjának beszédét, amelyben hadat üzent a bolsevikieknek és amelyben kijelentette, hogy az antant a magyar bíróság kumminak a legnagyobb eréllyel fog helytállani, az angol sajtó és a közvélemény kitörő helyesléssel fogadta. A lapok nagy megnyugvással vették tudomásul Churchill határozottságát, amellyel szembe fog szállni azoknak az üzemeknek, amelyeknek leplezetlen célja az ország intézményeinek és belső rendjének teljes felfordítása, a közvélemény pedig máris riadót fújt, hogy az angol nép is csatasorba álljon a kommunizmus ellen.

Churchill pénzügyminiszter beszéde az egész világon visszhangra talált, de talán a legerősebb visszhangot a magyar határokon belül veri fel, ahol a kommunisták üzemeltetése újra lábra kaptak s ahol a hadüzenetnél már sokkal messzebb tart a kormányzat, mert már évek óta harcol a bolsevikiek ellen, Churchill beszéde a magyar közvélemény előtt nem harci riadóként viszhangozik, de alkalmas annak ismételt igazolására, hogy a fenyegető veszedelmek között az egyedüli helyes út az, amelyen a kormány halad s hogy az egységes polgári front kiépítése nálunk is legelsőbrendű feladat.

Churchill beszéde igazolása annak a középutas politikának, amely egyedüli biztos bázisa az állam rendjének és amely egyedül tud helyt állani a kommunista fronttal szemben. A nagy államférfiak csodálatos fölényével rajzolja meg Churchill azt a középutas politikát, amelynek követését Angliában szükségesnek véli és amely aranyközéputas politikának az egész világon, így nálunk is győzni kell.

„Veszedelni a liberálisoknak és a konzervatívoknak, egymást szapulni, marni a kommunista fronttal szemben, ez annyit jelent — mondja Churchill — mint például futballmeccsre menni akkor, amikor a házunk ég. Vannak sokan olyanok, akik azt tanácsolják, hogy fel se vegyük az egész veszedelmet. Lekicsinylik, nevetni próbálnak rajta: ae ez a nevetés jó részt erbltetett. Sokan vannak olyanok is — talán jóhiszeműen — akik azt tartják, hogy hazafias kötelességüknek akkor tesznek legjobban eleget (és itt a sajtó egyrésze is gondolok), ha tekintet nélkül mindent kritizálnak és a végsőkig támadnak mindenkit, pártot és államférfit, aki pillanatnyilag a közügyek vitelére felelős. Mindaddig, amíg ezek a bírálatok csak azt

akarják elérni, hogy a közügyek felelős szolgálói tisztükben résen álljanak, hatásuk a leggyövedőbb. Ha azonban ezen a határon túlmennek és arra törekcszenek, hogy a közbizalmat a mostani kormányzati rend egészével szemben aláfürészel-

jék, ez nyilvánvalóan segíti, megkönnyíti és ösztönzi azokat a felforgató erőket, amelyekkel szembe szállni és azokat ellenőrizni e felelős tényezőknek tisztükből folyó kötelessége.”

Churchill pénzügyminiszter az

angol néphez intézte a szavakat s az angol viszonyokhoz szabta meghatározásait, de igazságait viszhangozza a higgadt magyar közvélemény is, amely évek óta küzd a churchilli középutas politika teljes kiépítéséért.

Kun Béla repülőgépen eltűnt Bécsből

Ujabb szenzációs adatok a kommunista összeesküvők letartóztatásáról — A minisztertanács foglalkozott az ügyvel — Szigorú megtorlás lesz — Nem adják ki Rákosit és társait Oroszországnak

Letartóztatták Oancz Józsefet, a szociáldemokrata-párt kerületi vezetőjét

Budapest, szeptember 25. Bécsből ma értesítették a főkapitányságot, hogy az az egység, akit Kun Béla személyével azonosnak tartanak, tegnap bécsi buvóhelyéről repülőgépen megszökött az osztrák fővárosból és Moszkva felé vette útját. Ez a hír csak megerősíti a rendőrség beszerzett információit, miszerint egy óriási bolsevista agítáció megindítása céljából ültek össze a szovjet emberei Bécsben.

A rendőrség folytatlagos nyomozásának mai szecziója az volt, hogy Rákoskeresztúron újból elfogtak 12 gyanus kommunistát.

Amikor több munkás tudomást szerzett arról, hogy a Vági-párt vezetőségét őrizetbe vette a rendőrség, titokban Budapesten összejöttek egy kis koreszmában, a további teendők megbeszélése, a titkos irások és bűnjelek eltüntetési módjának megtárgyalása végett. A kommunisták összejövele már nem volt titok a rendőrség előtt. Ott teremték a detektívek a kis koreszmában, ahonnan a 12 munkást előállították a főkapitányságra. Közülök három tartottak benn, akik a kommunista szervezkedés vezetői voltak, de azokat, a kik csak most akartak bele kapcsolódni a mozgalomba, elbocsátották a főkapitányságról.

Az új előállításokkal egy időben a rendőrség értékes dokumentumokat talált az előállítottak lakásán. Egy kézzel írt jegyzetét is találtak az egyik előállítottnál, amely valószínűleg egy külföldi propaganda iskola előadásain történt. Egy másik őrizetbe vett munkásnál a házkutatás során irásokat találtak, amelyek utasításokat adnak arra, hogy a Vági-féle szociálista munkáspárt hogyan szervezkedjék, hogyan folytassa a kommunista agitálást és hogy folytassák a munkások működésüket.

Mindazok, akiket eddig a rendőrségen őrizetbe vettek, részletes vallomást tettek. Valamennyien beismerték a rendőrségen, hogy a szervezkedés során megismertették velük a májusi konferencia határozatait, amelyek szerint a budapesti szervezkedés célja az volt,

hogy itt a bolsevista uralmat a régi, ismert eszközökkel visszaállítsák. Egyes őrizetben levők még ezen tulmenő programot is tudtak mondani, hogy a szervezkedésnek célja nemesak az volt, hogy a magyarországi szovjetet kikialtsák, hanem, hogy az egyesült új szovjetet megvalósítsák. Érdekes, hogy a mostani agítáció épp úgy indult meg, mint 1918-ban, amikor Kun Béla első ízben jött át Oroszország területéről Magyarországra.

A kommunista összeesküvők egyelőre még a rendőrség cellájában várják sorsuk beteljesedését, a mi nagyrészt rendkívül súlyos bűntetés lehet. Nagyrészüket ugyanis a régi kommunista bűncselekmények miatt körözik, de a mostani bűncselekményük is a legsúlyosabb büntetőjogi beszámítás alá esik. Jogászi szakvélemény szerint ugyanis a mostani összeesküvés a nyomozás eddigi adatai alapján kimeríti a lázadás tényálladékát.

A lázadásra és gyújtogatásra Magyarországon ma is fennáll a statárium, tehát ha a kir. ügyészség ezen a címen emel ellenük vádat, Rákosi Mátyás és társai rögtön ítélő bíróság elé kerülnek.

Jogászi körökben különösen Rá-

kosi Mátyás és Weinberger Zoltán ügye áll a vita középpontjában. — Rákosi Mátyásnak ugyanis annak idején a gyilkosságtól kezdve egészen a sikkasztásig súlyos bűncselekmények voltak a rovásán és ellene elfogató parancsot is adtak ki annak idején, azonban Kun Bélával együtt a határon megszökött.

Jogászi körökben általában az a vélemény, hogy most rákerül a sor Rákosi Mátyás régi bűnhalmazatának szabályszerű bírói letárgyalására is. De a volt kereskedelmi népbiztos ügyénél is sokkal érdekesebb a rendőrségi őrizetben levő Weinberger Zoltán ügye.

Mint ismeretes, Weinberger Zoltán a magyar bíróság kommunista bűncselekményért 15 évi fegyházra ítélte, büntetését azonban nem töltötte ki, mert a fogolycsere akció során Oroszországba szállították ki. Minthogy Weinberger Zoltán az engedelmet megszegte és visszatért Magyarországra természetesen esedékessé vált a jogerős 15 évi fegyházbüntetésének kitöltése.

Mielőtt azonban még ezt a büntetését megkezdené, szabályszerűen letárgyalják újabb bűneit is.

Őrizetbe vették a szociáldemokrata-párt egyik vezető tagját

Különben a mai nap legújabb eseménye az, hogy a rendőrség őrizetbe vette a szociáldemokrata párt egyik tagját, aki a pártban nagy tevékenységet fejtett ki abból a célból, hogy a pártban exponense legyen a Vági-esoportnak és a most támadt kommunista mozgalomnak. Ez a szociáldemokrata párttag Oancz József, akit ma délelőtt 10 órakor őrizetbe vett a főkapitányság. A rendőrség megállapítása szerint Oancz József régi tagja a szociáldemokrata pártnak, sőt meglehetősen nagy szerepet játszott a párt vezetőségének tagjai sorában is. A rendőrség megállapítása szerint a községi választások alkalmával a 9-ik vá-

lasztókerületben ő volt a szociáldemokrata választási vezető. Oancz József a rendőrség megállapítása szerint 2 nappal ezelőtt, úgy látszik, a Rákosi ügy kipattanásának hatása alatt, bejelentette a szociáldemokrata párt vezetőségének, miszerint lemond pártvezetőségi tagságáról és kilép a szociáldemokrata pártból. Hogy ezt milyen célból tette, azt a rendőrségen egyelőre nem állapították meg.

Nagyon érdekes volt, hogy hogyan történt Oancz József beismerő vallomása. Bevallotta, hogy 5 év óta a szociáldemokrata pártban a kommunista árnyalatot képviselte. Járt a bécsi agitátor iskola és szervezője volt a budapesti

gitátor iskolának is.

A letartóztatott Oancz Józsefről szociáldemokrata pártban a következőket mondták munkatársainknak:

Oancz József, aki részöntő munkás, valóban tagja volt a szociál-

demokrata pártnak, de a rendőrségi adatokkal szemben kijelentették, hogy nem volt pártvezetőségi tag, csupán az egyik kerületi szervezet vezetője, de több, mint egy éve, ez a pozíciója is megszűnt.

Rákosi népbiztos mindent bevallott

Megtalálták a vidéki szervezetek vezéreinek listáját

A nyomozás legújabb eredménye az, hogy házkutatások alkalmával megtalálták a kommunista összeesküvés vidéki vezéreinek teljes jegyzékét. Ebből látszik, hogy a szervezkedés az egész országra kiterjedt. Intézkedés történt, hogy a vidéki megbízottakat letartóztassák.

Rákosi Mátyás volt népbiztos — részletes kihallgatása során mindent bevallott.

— Tudom, hogy kötetlén vár rám — mondotta sáppadtan — már mikor Magyarországra jöttem, számol-

tam azokkal, hogy újra nem fognak kicserélni.

Egyébként részletesen elmondotta, hogy miként indította meg a szervezkedést és hogy a bécsi konferenciától kapta a megbízást és a szükséges pénzt.

Eddig 64 egyén van letartóztatásban az összeesküvésből kifolyólag. Kettő kivételével mindnyájan beismerésben vannak. A nyomozás teljes erővel folyik és a pesti rendőrség egész politikai osztága foglalkoztatva van.

A minisztertanács megállapította, hogy a kommunista összeesküvők nem számíthatnak kicserélésre

Budapest, szeptember 25. A kormány tagjai délelőtt 10 órakor Vass h. miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsban ültek össze a népjóléti miniszteriumban, amelyen Pesthy igazságügyminiszter kivételével a kormány valamennyi tagja részt vett.

A minisztertanácsban elsősorban Máyer János földművelésügyi miniszternek a tagosításra vonatkozó előterjesztésével foglalkoztak.

Ezután a belügyminiszter tájékoztatta a minisztertanácsot a legutóbbi leplezett kommunista szervezkedésről. A minisztertanács arra az álláspontra helyezkedett, miszerint az államrendnek fenntartása érdekében a legnagyobb

erővel folytatni kell a további munkát és a minisztertanács már most hangsúlyozta, hogy a gyanúsítottak, illetőleg bűnösök semmi körülmények között sem számíthatnak csere útján való büntetlenségre.

Végül a h. külügyminiszter tájékoztatta a kormányt a genfi tárgyalásokról és bejelentette, hogy visszajövet bizonyos időt Bécsben töltött s figyelemmel kísérte a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés tárgyalásainak lefolyását. — Általában kielégítő jelentéseket kapott a kormány egy genfi tárgyalásokról, mint az osztrák kereskedelmi szerződés tárgyalásairól.

A Vági-féle kommunista-csoport ügynökei Debrecenben is próbálkoztak

Itt nem tudták a legcsekélyebb eredményt sem elérni

A fővárosi rendőrség nyomában a kommunista-párt szervezőinek elfogása után megkereste az összes vidéki rendőrkapitányságokat olyan értelemben, hogy a vidéki városokban s munkás centrumokban nem-e folytattak „földalatti” szervezkedést.

A nyomozásra vonatkozólag esztörtökön délben élénk telefon összeköttetés volt a fővárosi és a debreceni rendőrkapitányság között. Ezen telefon-beszélgések során a budapesti főkapitányság tájékoztatót adott a nyomozás bevezetésére vonatkozólag.

A telefon-beszélgés után a fontos nyomozás megindításával dr. Fésüs László rendőrfogalmazót bízta meg a bünyügyi osztály. A nyomozás során eddig megállapítást nyert, hogy a nyár folyamán a Vági-csoport embereiből egy páran Debrecenbe leutaztak. Itt főként a munkanélküliekkel kezdtek érintkezni s próbálkoztak, hogy vajjon Debrecenben talaja van-e a csoport debreceni fiókjának felállítására. Mintán a Debrecenbe érkezett agitátorok észrevették, hogy a rendőrség figyelni munkájukat, továbbá, mintán itt nem igen találtak talajra — elutaztak. Azoknak az embereknek, akikkel itt érintkezésbe léptek, meghagyták, hogy amint a szervezés munkája aktuális lesz, visszatérnek Debrecenbe. Az illető budapesti agitátorok azonban mind máig nem tértek vissza.

Most a debreceni rendőrség a nyomozás további részén azt kutat-

Debrecenben kikérel folytattak tárgyalásokat.

Szatmárban és Szabolcsban is működtek a kommunisták

Körmentről még az éjszaka folyamán felszállítottak Budapestre két földmivest, a két Pintér testvért, akik vállalták a Körment környéki földmunkásság megszervezését. — Szatmármegyében a megkezdett rendőrségi utasítás nyomán szintén több elfogatás történt s a házkutatások eredménnyel jártak. Ugyancsak a tegnapi megkeresés alapján értesítés érkezett Szabolcs vármegyéből is a rendőrkapitányságra, hogy ott is megtörténtek a megfelelő intézkedések és két egyén már utban is van Budapest felé. Így vidékről mintegy 18—20 ember felszállítását várják.

A jó rendőrség és a társadalom korrekt magatartása

Budapest, szept. 25. A kormányhoz közel álló helyen a következőket mondták munkatársainknak:

Rákosi Mátyás volt népbiztos és

Férli és Iiu
angol sapkák
nagy választékban Frank Imrénél!

Kövérházban, vendéglőben, fedrásznál kövételje mindent Debrecenben.

társainak szereplését tulbecsülni hiba volna s ezért feleslegesnek látszik, hogy ebből az esetből kifolyólag rendkívüli eszközökhöz folyamodjanak vagy külön kommunista törvényt csináljanak. Az ilyen természetű mozgalomnak nincsen más

hatásos ellenszere, mint a jó rendőrség és a társadalom korrekt magatartása, — amely, hála Istennek, megvan. A közvélemény nyugodtan fogja fel a helyzetet és ez a nyugalom nem egyéb, mint az erőnek és biztonságnak az öntudata.

Rögtönítélő bíróság elé kerülnek az elfogott kommunisták

Lázadás címén vonják őket felelősségre — Súlyos büntetés vár a legtöbbjükre

Budapest, szeptember 24. A kommunista összeesküvők egyelőre még a rendőrség cellájában várják sorsuk beteljesülését, ami nagy részükre rendkívül súlyos büntetést jelent. Azonkívül ugyanis, — hogy nagyrészüket régi kommunista bűncselekmény miatt körözik, a mostani bűncselekményük is a legsúlyosabb büntetőjogi beszámítás alá esik. Jogászai szakvélemény

szerint ugyanis a mostani összeesküvés a nyomozás eddigi adatai alapján is kimeríti a lázadás tényálladékát. A lázadásra és gyújtogatásra Magyarországon ma is fennáll a statárium, tehát, ha a királyi ügyész ezen a címen emel ellenük vádat, Rákosi Mátyás és társai rögtönítélő bíróság elé kerülnek.

Már készülnek az új bankjegyek rajzai

Budapest, szept. 25. Az új magyar valutára való áttérés előkészületeit már megkezdte a Nemzeti Bank pénzjegynyomdája. Az új valuta ugyanis nemcsak érepenzeken fog jelentkezni, hanem bankjegyekben is, mert egészen új bank-

jegyeket fog a Nemzeti Bank nyomtatni. A pénzjegynyomdában már készülnek az új bankjegyek rajzai, ezek közül már több művészi kivitelű terv a Nemzeti Bank vezetősége előtt van.

A szovjet bujtogat Teheranban

Romokban hever a parlament

London, szeptember 25. A teheráni véres forradalom óráról-órára nagyobb méreteket ölt. A csöcselék tegnap megostromolta a parlamentet, feldulta a levéltárat és két képviselőt felholtra vertek. Az egyik képviselő még ma sem nyerte vissza eszméletét. A romokban heverő parlament épületét a teheráni katonaság őrzi. A zavargások tovább folynak. A csöcselék mindenkit, aki utjába akad, megtámad. Főleg az élelmiszeres üzleteket fosztogatják. A zavargások-

nak furcsa sajtósága, hogy a fátyolukat elhagyott mohamedánok szárai dühöngenek a csöcselék soraiiban. A perzsa hatóságoknak az a meggyőződése, hogy a teheráni szovjetkövetés szította a forradalmárokat elégedetlenségét és a szovjetkövetésnek jelentékeny része van a zendülés megszervezésében. Most perzsa katonaság tartja megszállva a szovjetkövetéshez vezető utakat, nehogy a lázadók a követés épületébe menekülhessenek.

Gázolt a főnyeremény-autó

Békéscsaba, szept. 25. Tegnep este a Mezőberény-békési országúton egy Kovács nevű egyén kerékpáron haladt. Egy vele szembejövő autó, amelynek lámpája nem volt kivilágítva, a kerékpárost elütötte. Kovács az árokba fordult és súlyos sérüléseket szenvedett. — Az autón Ranciszki mézárás ült, a legutóbbi kézipari tárlat sorsolási játéka főnyereményének nyertese, aki az autón kirándulásra vitte családját.

Időgenek Debrecenben

A tegnapi nap folyamán a Bika szállodában a többek között a következők szálltak meg: Kemény István utazó Budapest, Rudolf Spónen hivatalnok Rómenstadt, Szmik Antal igazgató Budapest, dr. Szabó Lajos ügyvéd Vásárosnamény, Kegel Árpád gazd. asszistens Kaba, Marlovits István főtisztv. Budapest, Holstein Gyula cégvezető Budapest, Wimmer Lajos lapszerkesztő, Weismayer Károly hirdető Budapest, Beke János alig. Budapest, dr. Frankovszky Gyula ügyvéd Budapest, Halász Miklós igazg. Budapest, Schweichart Ottó g. mérnök Budapest, Eötvös Ilre jegyző Kállósején, Preusz Béla cégvezető Budapest, Döri Jakab utazó Debrecen.

Németország elfogadta a konferenciára való meghívást

Berlinből jelentik: A birodalmi kormányok miniszterei teljes számban összegyűltek és megtárgyalták a biztonsági paktum egész szervezetét. Elhatározták, hogy Németország elfogadja a konferenciára való meghívást. Erre nézve hivatalos nyilatkozatot tesz a kormány, amelyet holnap adnak át Párisban. A német kormány Luzern-t jelöli meg a tanácskozás színhelyéül, dátumgyaránt pedig október 30-át. A német delegáció 30 tagból fog állani.

Leégett a nagyvárad papírgyár

Nagyvárad, szeptember 24. A System-Szénássy nagyvárad papírnemű-gyár, amely a budapesti Szénássy módszerű fűzet- és papírnemű gyárnak testvérvállalata, az elmúlt éjjel a gyár földszinti részének kivételével, teljesen leégett. A gépek, valamint rengeteg papír- és nyersanyag a lángok martalékaik lettek. A kár biztosítás útján megtérül. A tűz oka eddig ismeretlen. A vállalat speciális írófüzetekkel látta el az elszakított Erdély iskoláit. A cég a gyárat újra felépítetté.

Megszállott területekről Debrecenbe özönlik a középiskolai tanulóifjúság

Uj középiskolát kell Debrecenben felállítani

Ady Lajos tankerületi főigazgató nyilatkozata

Az utóbbi években minden iskolai év bekövetkeztével mindjobban nyilvánvalóvá válik, hogy a debreceni középiskolák nem tudják befogadni a jelentkező tanulóifjúságot.

Megkérdeztük erre vonatkozólag Ady Lajos tankerületi főigazgatót, aki a következőkben volt szíves munkatársunknak nyilatkozni:

— Számszerű adatok ilyenkor még nem állnak rendelkezésemre, mivel csak szeptember végére érkeznek be a főigazgatósághoz az egyes középiskolák beirattási eredményei. Általános képet azonban már így is alkothatok a helyzetről.

— A református főgimnáziumban mind a négy alsó osztály párhuzamos, sőt ebben az évben meg kellett párhuzamosítani az ötödik osztályt is, olyan nagy volt a jelentkezők száma.

— A rediskolában három párhuzamos osztály nyílt meg az idén, tehát összesen 11 osztály van az intézetben. Ennél több osztályt nem is lehet nyitni, ez a maximum, minthogy — nincs több helyiség az iskolában.

— A római katolikus főgimnáziumban is úgy áll a helyzet, hogy ebben az évben egy újabb párhuzamos osztályt kellett megnyitni, vagyis eggyel többet, mint tavaly volt, mert másképpen már nem tudták volna befogadni a sok növendéket. Szerzetes tanárt az újonnan megnyílt osztályhoz nem kaptak és így kénytelenek világi óraadó tanárokkal az órák egy részét elvégezni.

— A fejlesztés alatt álló zsidógimnáziumban az egyik osztály párhuzamos, úgy, hogy ennek az öt osztályú intézetnek már 300 körül van a létszáma.

— Általában az a benyomásom, hogy a középiskolai tanulóifjúságnak évről-évre történő szaporodását még a szándékkal járó nehéz gazdasági viszonyok sem akasztották meg, úgyhogy nagyon rövid idő alatt az a kényes helyzet áll elő, hogy vagy az államnak, vagy a városnak új középiskolát kell felállítani, mert a jelentkező tanulókat befogadni a mostani négy főiskola előreláthatólag nem lesz képes.

— A tanulóifjúság számának szaporodásában része van annak a körülménynek is, hogy a román megszállott területekről a tanulók elsősorban és főként Debrecenbe igyekeznek. Ez az idevergalás egyre erősebb, mert mint ismeretes, a román kormány ugyszólván hétről hétre újabb és újabb felekezeti iskolák bezárását rendeli el.

Kardoss Albert nyilatkozata

A debreceni középiskolák ilyen túlszűfölsége idején jött Debrecen városához az a leirat, mely a zsidógimnázium segélyével kapcsolatban azt mondja, hogy nincs szükség a zsidógimnáziumra, mert a zsidó tanulók elhelyezhetők a többi debreceni középiskolákban. Ezzel kapcsolatban dr. Kardoss Albert, a zsidógimnázium igazgatója a következőket mondotta:

— A zsidó-realgimnázium szükségességét egyrészt a helybeli iskolák legalább is rendkívül népessége, egyik-másiknak zsúfoltsága, másrészt magának a zsidógimnáziumnak szinte várakozásos felüli látogatottsága teljes mértékben igazolja. Olyan iskola, melyet négy év alatt 300 növendék kere-

sett fel tudásszomjának kielégítése végett, van annyira létjogosult, hogy fenntartása, továbbfejlesztése és minden tekintetben való megszilárdítása beletartozhat nemcsak a felekezetnek és városnak, hanem magának az államnak kulturprogramjába is.

— Az intézet vonzó erejét nemcsak az bizonyítja, hogy a legkülönbözőbb árnyalatú zsidófelekezetekből rekrutálódnak a növendékei, de nem kevésbé az is, hogy kezdettől fogva voltak megszállott területekről való növendékei és évről-évre szaporodnak a különböző keresztény felekezetekhez tartozó tanítványok is.

— A magam részéről amilyen fel emelnek, épen olyan természetesen tartottam, hogy Debrecen városa, amely igazán minden iskolai

intézményt a legbőkezűbben támogat, a maga segítő kezét felénk is kinyújtotta, bárha az az adomány más hasonlófokú és méretű iskolák megsegítéséhez képest csak töredéknek volna mondható.

— A belügyminiszternek kedvezőtlen és váratlan állásfoglalása tagadhatatlanul lehangoló hatást keltett nemcsak rám, de az intézet vezetőségére és fenntartó testületére is, azonban ezt kellőképpen ellensúlyozza annak a tudata, hogy Debrecen törvényhatósági bizottsága egyhangulag szavazta meg a szóban levő összeget és hogy annak megadását Debrecen minden komoly és tiszteletreméltó tényezője, főleg dr. Magoss György polgármester fenntartás nélkül javasolta még a felebbezés megtörténte után is és még az a remény is, hogy ugyanaz a törvényhatósági bizottság és a városnak ugyanezek a vezetőférfiai, ha a fenntartó hitközség megismétli segítség iránti kérését, azt a magyar kultúra iránti áldozatkészséggel ismételtén meg fogja szavazni és szavaztatni.

A debreceni szabóiparban kilenc héten át tartott a kizárás és sztrájk érdekes és izgalmas története

A munkaadók és a szakszervezet harca

Most már egyenkénti egyezség útján véget ért a harc

Többször informáltuk a közönséget arról a szokatlan módon bérharcról, amely csodálatos, minden hatósági békéltetés vagy egyetértés nélkül keletkezett és megszűnt. Ez a bérharc a férfiszabó iparban 9 héttel ezelőtt keletkezett. A munkaadók a nyomozó gazdasági helyzet, valamint az ennek alapján megindult versenyre való tekintettel 10 százalékos bérlésszállítást kezdeményeztek. A munkásság teljesen elzárkózott a bérlésszállításnak még csak a gondolatától is és a munkaadók ily irányú javaslatát teljesen elvetette. Nem maradt más hátra, mint a munkaadók felmondták a munkásoknak, akik kitöltvén felmondási idejüket, munkakönyveiket átveve, a munkahelyet elhagyták. Ezzel egy szokatlan s egyszersmind az időkét és a gazdasági helyzetet jellemző, igen tanulságos bérharc vette kezdetét. Sztrájknak nem nevezhető, mert munkaabbahagyás nem történt, — viszont a munkaadók, nem lévén szerződéses munkásaik, az eltávozott munkások helyett új, olcsóbb munkaerők beállításával igyekeztek magukon segíteni.

A kilépett, mondjuk „régik” munkások nem nézték tétlenül, hogy régi helyeiket betöltsék. Igyekeztek akadályokat gördíteni a munkaadóknak. Lapjaikban felhívták a munkástársaik, hogy Debrecenben kizárás miatt öntudatos munkás nem vállal munkát és munkakeresők kerüljék Debrecenre. Természetesen ez a felhívás egyszersmind

Debrecenre terelte a figyelmét a budapesti munkanélküli munkásoknak, akik, hónapok óta nem lévén foglalkoztatva, elhelyezkedést reméltek és mind sürűbben jöttek Debrecenbe. A munkásság szakszervezete útján úgy védekezett ezen invázió ellen, hogy a munkát kereső ilyen jövevényeket, utiköltségeik megtérítése mellett tovább utaztatta, vagy vidéken elhelyezte — vagy segítette, csak hogy munkát ne vállaljanak. A munkaadók sem nézték tétlenül ezen védelmi intézkedéseket, segítségükre hívták érdektársaikat, a segítők nélkül dolgozó kisiparosokat, akik a mai üzlettelenség idején anyagilag is előnyösen járva, kíségtették azokat a társaikat, akiknél munkashiány miatt fennakadás állott be.

A harmadik hetében a harcnak a nagy családú munkás, aki odahaza dolgozott azelőtt is, nem bírva a kereset nélküli helyzetet, — igyekezett úgy keresethez jutni, hogy odahaza titokban dolgozni kezdett. A munkásság erre úgy védekezett, hogy az egyes üzletek környékére megfigyelőket állítottak, akik figyelték és ellenőrizték munkástársaikat, hogy a munkaadókhoz bejárnak-e? Ne vihessenek be és ki munkát: elrendelték, hogy a napot kint kell töltenie mindenkinek a sztrájkantánán. A gyanúsakat, vagy akik nem jelentek meg pontosan a sztrájkantánán, ellenőrző megbízottakkal a lakásokon felkerestették, lakásaik környékét megfigyelték. Az őrségek este 10

óráig álltak az utcák sarkán, csak hogy munka ne készülhessen el. A harmadik héten megjelentek a munkásság részéről az első sztrájk török is. Ezzel a harcban éles fordulat keletkezett. Megbontották a munkások egységes frontját. Budapestről két szociáldemokrata képviselő jött le Debrecenbe, hogy a harcban közeledést hozzon létre. A munkaadók részéről éppen úgy, mint a munkásság részéről hallani sem akartak álláspontjaik némi redukálásáról. — A munkásság a mindinkább közeledő őszi szazon megindulásától várta a munkaadók letörését, a munkaadók pedig a mindinkább késő szazon és szaporodó sztrájk török esetéből látta harcát eredményteljesnek. Időközben Budapesten 9 százalékkal leszállították a munkabéreket. Erre Debrecenben is elállottak 10 százalékos csökkentéstől és 9 százalékos leszállítást kértek. A munkásság ezt sem fogadta el. A munkaadók viszont lehetetlennek tartották, — hogy Debrecenben magasabb béreket fizessenek, mint Budapesten. Folyt a harc lankadatlanul mind a két fél részéről. Mindenik fél biztatta a maga kételkedőjét, vagy éhezőjét. Nem kevésbé súlyos volt a helyzete a munkaadók táborának is, akiknek viszont fizetési kötelezettségeik terhe nyomja a vállalkait, de a közelgő ünnepek ruha-rendelő közönsége sürgető türelmetlensége is olajként hatott a tüzre.

Nemsokára megjelent a munkaadók táborában is az első fecske: a sztrájk török mester. Mestertársainak a háta megett megegyezett munkásaival a régi bérek mellett. Kötelezte magát írásban (!), miszerint a régi béreket fizeti s a mások munkáit felvéve műhelyébe, felvette a munkát.

A munkásság már győzőnek érezte magát és most már hallani sem akart tárgyalásról. A munkaadók táborában nagy elkeseredést okozott kartársuk eljárása, annál is inkább, mert példája és azon eljárása, hogy a másoknak olcsóbb bérért dolgozó munkásoknak nagyobb fizetést ígért, csak hogy neki dolgozzanak, sokakat megindított. A munkaadók gyűlésé elé vitték kartársuk eljárását és bár sajtó útján való publikálását is elhatározták, ettől elállottak.

Mind a két tábor erősen megfoghatkozva tovább folytatta a harcot a kilencedik hétiig. Ezen a héten mindenki megegyezett. Tévednek azok, akik azt gondolják, hogy ez a harc valamelyik félnek a győzelmével végződött. Nem. De egy valaki, vagy valami még is csak győzött ebben az ádáz harcban és ez a győző a tisztultabb és becsületesebb munka. Ez a harc megszűntette ebben a szakmában a szakszervezeti terrort, amely ellen minden önértékes munkás befelé lázongott — 8 órai munkaidő! Ma már csak a műhelyekben dolgozók egy töredéke tengeti életét így. — Az ügyes, szakképzet, öntudatos munkás ma már ezt nem ismeri. Az egyéni ügyesség és ambíció e sztrájk folyamánaként kivitte az igazi munkást a 8 órai műhelyből, ahol nem érvényesülhettek, mert nem szabad volt érvényesülnie nem a gyengébb, hanem a lassabb érdekében, mert ezt tiltotta a szolidaritás. Az eddigi kollektív szerződés ma már a múlté. Ma a munkaadó a munkással áll szemben és meg fogják érteni egymást. A munkaadó meg fogja adni és minden szorgalmas és ügyes munkás meg fogja keresni a viszonyok hoz mérten elérhető bérét. Nem fog ezután az érdemtelenségek alkalmat nyújtani a kollektív szerződés — hanem, ha egy munkás azt a bért fogja igényelni, amit egy jó munkás kap, akkor oda is kell fel-

KIFOGASTALANUL

fest. - mos, - tisztít

HRABÉCZY

Széchenyi-utca 18. szám. — Telefon 323. szám.

Őszi szezonra legolcsóbb áron beszerezhető

Női és férfi szövetek, téhénművek, mindenféle iskola és intézeti ruházati cikkek

Szabó és Zengewald főfő és rövidáru üzletében

DEBRECEN, SZENT ANNA-U. 3.

galma utján. Egy lépés volt ez a harc a tisztulás felé, ugy a munkások, mint a munkaadók között... Ma, amikor már elintéztnek lehet az ügyet tekinteni, ne maradjon keserű utóíze senkinek az esetleges veszteségeiért, amit a harc okozott és induljon meg most már a tisztultabb alapokon a munka. — Ha valaki munkás nélkül, vagy ha valaki munka nélkül marad, az csak magában keresse a hibát.

(Egy szakember.)

Színház

A Csokonai színház műsora:

Szept. 26.: „Offenbach“. Operetta. Bérletszűnet.
Szept. 27.: Délután „Dolly“. Operetta. Olcsó helyárak. — Este: „Offenbach“. Operetta. Bérletszűnet.

Offenbach

Néhány nap múlva, október 5-én lesz negyvenöt éve, hogy elszállott dalos lelke annak a kis németországi zsidó fiúnak, aki valamikor elindult egy vándorbottal kezében, meghódítani muzsikás szívével Franciaország fővárosát: Páris. Es nemcsak azt hódította meg, hanem az egész világot, megteremtve az opera-muzsika mellett a klasszikus vígzeneköltést: az operett-zenét. Es halóporaiában is uralkodik mindeneken néhány fejedelmársával: Souppé-val, Lecoque-kal, Planquettel s a zenei formák, melódiavezetés, hangszereles klasszicitását tekintve, őket követő későbbiekkel: a Strauszokkal, Milöckerekkel, Sulivánokkal.

Ünnepi hangulatban hallottuk tegnapi felcsendülni az örökéletű Offenbach-melódiákat a Csokonai-színházban, a „Szép Heléna“ Vénusz-dalát, a „Hoffmann meséi“ gyönyörűsége zongora-áriáját, az „Orfeusz“ utólréhetetlen, finoman pikáns indulóját, a „Párisi élet“ Kánkán-ját, a „Gerolsteini nagyhercegnő“ vértforraló belépőjét, Offenbach barcaróla-szerenádját s a többi csodás dallamokat, melyek az operettírás régi, fényes korszakát verőfényezik vissza a mi zenekulturában erősen visszafejlődött korszakunkra.

Zavartalan gyönyörűséggel élvezhetjük pedig ezeket a dallamokat a Nádor Mihály által művészi ötletességgel összerótt operett-ensembelben, melynek a nagy zenei költő emlékéhez méltóan poétikus, kedves a librettója is.

De évtizedek óta nem akadtak a debreceni színházban Offenbach muzsikájának olyan interpretálói sem, mint mostanság s régen látunk olyan kiváló előadást, mint amilyennel most Kardoss társulata kedveskedett a zeneértő s szerető közönségnek.

Timár Ila a fő női szerepben ma — az ország első dalos színházának művészeiről nem szólva — hangjának nagy terjedelmét, kristályos csengését, hangvételeinek biztosságát, gyönyörűen pergő trilláit, csalogányosan csattogó stakatóit s énekelődésének egyéb kolorit-ékeit illetőleg, majdnem páratlanul áll a magyar operett-primadonnák közt. Belépője, második felvonásbeli Vénusz-dala, a legkiváltságosabb művészi produkció, ami az utóbbi évtizedben az ősi színházfalak közt elhangzott. Játékban is nagyon finom, kedves, kifejező és bensőségteljesen közvetlen.

Szömörkényi Franciska színes, melegen csendülő hangja is leg-

főbb erősségét képezte az ensemble-nak; megjelenésének bájosága, artisztikusan kedves színpadi egyénisége egyaránt hozzájárultak ahhoz a sikerhez, melyből Szegeő Lili is bőven kivette a részét. — Utóbbinak, leküzdve az utóbbi napoknak betegségből eredő indiszpozícióját, most már tisztán esengett mezzó-szopránja, egységesen karakterisztikus alakítást nyújtott s tánckézségeivel, most is hódított.

Az első felvonásbeli tercettel mindhármán igazán emlékezetes sikert arattak, sok tapsot, virágot is kaptak s a vasfüggöny előtt is meg kellett jelenniök.

Szegeő Jenő a címszerepben egyik legművészebb alakítását hozta színpadra, maradéktalanul értékest. Krompachi István hangja pedig a második felvonásbeli duettben érvényesült teljes mértékben.

Kisebb szerepekben Csolnakossy, Tamás Benő, Virágháty, stb. pompás keretet alkottak s elismeréssel kell feljegyeznünk a karok sikerét is. A női görlicék nemcsak pompásan festettek, de dícséretre méltóan furbékoltak is. Timár Kató egy táncbetéttel általános tetszést aratott.

Müller Mátyás elismert művészi izlésével s lendületes tempóival vezette a zenekart, az ország legkiválóbb katonazenekarainak egyikét, amelynek primhegedűse, Ziener tiszthelyettes művészileg előadott hegedűszólójával a legteljesebb méltánylásra tarthat számot.

A mintaszerű előadás magas színvonalára a közreműködőkön kívül Remete Géza főrendező biztosította, akinek művészi invenciója az előadás minden jelenésére rányomta jellegzetes bélyegét. — Gyönyörűen festett a színpad, illuziót keltező a díszletek beállítására, ujszerű és hangulatos minden jelenete s a külsőségekben is megható az előadást végző kép: a esillagos égről lefutó üstökös.

A további előadásokra felhívjuk a művészi szépet szerető, zeneértő közönség figyelmét.

Sz. Z.

Színházi iroda jelentése.

„Offenbach“ felújítása minden várakozást felülmúlóan sikerült. Maga a darab poézise lebilincselőleg hat a közönségre, a gyönyörű melódiák egymást kergető tömege majd elbűvölte, majd forró, pattogó rythmusával felvillanyozta a feltézőteret. A szereplők mindegyike áthatva a halhatatlan mester szellemétől, tudása és képességeinek legjavát nyújtja és a közönség nem győz elismerésének kifejezést adni. Szenszációs hatást keltenek Remete Géza főrendező által beállított felvonulások és csoportozatok, melyek közül főleg a szüreti ünnepélynek tarkasága és festői változatoságaival szenzációs sikere volt. A darab ma szombaton és holnap vasárnap este bérletszűnetben kerül megismétlésre.

„Dolly“ világláger operette vasárnap délután mérsékelt helyárakkal.

Timár Ila játsza vasárnap dél-

után is a szenzációs sikert „Dolly“ operette címszerepét.

A mozgószínházak műsora:

Uránia: Vigés! Az orosz-lánszivi Zigottó. Burleszk 7 felvonásban. Kisérők: Az özönvíz után és Sitz a szeszcsempész, burleszk.

Vígyszínház: A legmulattatóbb film: Tangó Argentínó. Dráma 6

felvonásban és a Gyllkos dráma 7 felvonásban.

Apolló: A vágyak asszonya. Dráma 7 felvonásban. Kisérők: Nisch Patzer a nyomozó, burleszk.

Meteorban vasárnap „Mester Rádió“ Luciano Albertinivel és „Milliók a szemétdombon“, két sláger egyszerre.

Ötszázmillió korona segélyt kér Debrecen a tanyai iskolákra a kultuszminisztertől

Mint ismeretes, a jövő évi költségvetés terhére két és fél millió aranykorona áll a kultuszminiszter rendelkezésére, a tanyai iskolák szervezése céljából. A miniszter meg is indította az akciót, hogy az egész ország területén, ahol tanynai részek kellő iskolák nélkül állanak, ilyeneket megszervezzék és felállítsanak. E cél szolgálatában a kultuszminiszterium kiküldöttje: dr Benis Artur, miniszteri tanácsos bejárja a vidékeket s tanulmányozza az iskolai viszonyokat.

A minap járt Debrecenben is és dr Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok, valamint a tanfelügyelő kíséretében bejárták azokat a részeket (Pacz, Bánk stb), ahol jó nagy területeken nincsenek iskolák.

Huszonkettedikén délután a polgármesternél jöttek össze értekezletre és megvitatták a város iskolai programját.

Ezekről a tárgyalásokról tegnap tett jelentést dr Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok a városi tanácsnak, melynek javaslatot terjesztett elő arra vonatkozólag, miszerint a város intézzen feliratot a kultuszminiszterhez, hogy a legközelebbi programra eső tanyai iskolák felépítésére 500 millió korona államssegélyt utaljon ki a rendelkezésére álló összegből.

Ebben a feliratban megemlíti majd azt is, hogy a gazdasági ismétlő iskola felépítésére is kilátásba helyezte a miniszter 200 millió koronát, de ezt az ígértét később visszavonta. Pedig Debrecen városa megérdemelte volna ezt a segélyt, hiszen jövedelmének csaknem 25 százalékát az egyetemről kezdve az elemi iskolákig kulturális célokra fordítja, tehát nagyon is méltányos volna a kultuszminiszter részéről, ha Debrecen támogatná kulturális programjának fejlesztésében.

A soproni dalverseny visszhangjai

Az Iparos Dalegylet választmányi ülés

Tegnap este tartotta az Iparos-dalegylet választmányi ülését P. Nagy Zoltán diszelnök elnöklésével. A gyűlés a soproni dalosverseny után felmerülő ügyeket tárgyalta, melyek közül igen érdekes momentumok kerültek tárgyalás alá. Ugyanis az Országos Dalos-szövetség átiratban megkereste az Iparos Dalegyletet, mely szót a következőképpen:

Tek. Elnökség! Kedves Dalos-testvérek!

A Sopronban lezajlott XX. országos dalosverseny vezetésében a Magyar Dalos-szövetség részéről sok súlyos hiba és mulasztás történt, ami az azon részt vett dalosgyűlések zöménél jogos elégedetlenséget és visszatetszést szült s igen sok dalosgyűlésnél a Szövetség kötelékéből való kilépés gondolatát váltotta ki.

A körlevél további részében kéri a dalegyleteket, hogy mig ezen hibákat a szövetség jóvá nem teszi, illetve nem korrigálja, addig a kilépés elhatározását függesszék fel. Aláírva dr. Emperl Gyula, a Dalos-szövetség alelnöke.

Tehát a Dalos-szövetség ezek szerint teljes beismerésben van. Ez rendben volna, de ami még fur-

csább, az egy másik átirat, amely szerint az Iparos Dalegylet díjazását több vidéki dalegylet megóvta. Bár az átirat szerint a díjkiosztásról felvett jegyzőkönyvek teljesen megegyeznek, mégis helyet adnak az utólagos reklamációknak, tehát ők maguk sem biztosak a jegyzőkönyvek hitelességében. Hü képét adja e két átirat a rendezés körül elkövetett súlyos hibáknak és a zsüri felületességének.

Az Iparos Dalegylet, szemben más dalegyletekkel, melyeket mégis nem ért olyan méltánytalan elbánás (sőt több kilépő dalegyletnek egyáltalán nincs panaszra oka), elhatározását az ügy további fejlődéséig függőben tartja. Ezzel szemben átiratban megkeresi az Országos Dalos-szövetséget, hogy versenyt lejtessen el, hogy részt vegyen, de javasolja, hogy a jövőben ne dalversenyt, csak dalosünnepélyt rendezzenek, amely nem fog ilyen nagyfontosságú kulturális kérdésen ekkora sebet vágni és amelynek bizonyára nem lesznek ilyen szomorúan kongó visszhangjai.

A gyűlés folyamán felolvasott az Ipartestület üdvözlő átirata, pénztári számadás. Majd jegyzőkönyvi közönetet szavaztak Eklly József elnök, P. Nagy Zoltán diszelnök és Bodnár Lajos karmesternek, aki nagy fáradsággal és odaadással vitte diadalra az elfoglaltság és méltánytalanság utvesztőjében az Iparos Dalegyletet.

Alföldi cipőüzem
Piac-ucca 83. szám.

Értesíti a t. vevőközönséget, hogy az őszi szezonra
női, férfi, iskola és gyermek-cipőkben a legjobbat, a legolcsóbb

drban órlási raktárt bocsát a vevőközönség rendelkezésére, mindenki a saját érdekében győződjön meg.

Pénztét
legmagasabb kamatozásokkal elhelyezhető

dr. BALAZS JENO bankházánál
Piac-ucca 89. Telefon 143

Hírek

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ:

Hazánkban ma reggelre időváltás állott be. A nyugati hűvös lebegő a Dunántulon általános esőt váltott ki. Magyaróvárott zivatar is volt. A lecsapódások 8 mm-ig terjednek.

Prognózis: Hűvös idő, helyenkint eső, később szárazabb idő várható.

— *Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban a szept. 27-iki sajtóvasárnapon.* A Nagytöplomban: délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor, az Urasztalától beszédet tart dr Veress István. Énekel a Templomegyesület Énekkara. Délelőtt 11 órakor prédikál Siposs Imre, beszédet tart Nagy József, énekel a Templomegyesület Énekkara, délután 5 órakor prédikál Csányi Benjámin; — Kossuth-utcai templomban prédikál Danesházy Sándor, beszédet tart dr Juhász Nagy Sándor, énekel a Kossuth-Dalárda, délután 5 órakor prédikál Perbéth Ferenc; — Árpád-téri templomban: délelőtt 10 órakor prédikál Vasady Béla, beszédet tart dr Balla Bertalan, énekel a Tanító Énekkar, délután 3 órakor prédikál Peleskey Sándor; — Ispótyai templomban: délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, beszédet tart Barcza Barna, délután 5 órakor prédikál Tukacs György; — Homokertben prédikál dr Ferenczy Gyula, beszédet tart Molnár Ferenc.

Az istentiszteleten belépő-díj természetesen sehol nincs, hanem önkéntesen adományok és előfizetések gyűjtetnek a sajtó-alapra és a vasárnapra.

Vasárnapi iskola: Diakónissza-Otthonban (Ispótyai-telep), Homokkerti iskolában, felsőleányiskolában, Leány-utcai iskolában, Vigkedvü M.-utcai iskolában, Csonka-utcai iskolában, Csapókerti iskolában és Széchenyi-utca 4. sz. alatti lelkészlakon és a vagongyári elemi iskolában délelőtt 9 órakor; Miklósi utcai iskolában, Jókai-utcai iskolában és Nyilas-telepi iskolában délelőtt fél 9 órakor; Fűvészkerületi iskolában délelőtt 11 órakor; Nyulas-barakban és a városi szegényház imatermében délután 2 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap délután fél 4 órakor Ispótyai-telep 9. sz. alatt tartatik. — Ugyanott 5-től felnőtteknek biblia óra.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 6-án vasárnap, Kollégium földszint 4. sz. alatt délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyesénekara tanulási órát hetenkint hétfőn és csütörtökön tartja 6-7-ig a Tanító-Otthonban. (Egyházi hivatal udvarán, keresztyépilet.) — Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

— *Az ev. templomban* az istentiszteletet f. hó 27-én vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos választánár végzi. — A lelkész Hajduböszörményben prédikál.

— *Nadányi Pál gyászja.* Nadányi Pál bakonszegi földbirtokosnak — ki különösen egyházi és megyei közéletben tekintélyes szerepet visz, — fiatal felesége, Wattay Georgina urnó hosszas betegség után elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz Bakonszegen a család kastélyból. Szele György debreceni lelkész hívta meg a temetési szertartás végzésére.

Kereskedelmi érdekeltségek panasza a postai csekk-kezelés ellen

Felterjesztés a miniszterhez

A Kereskedelmi és Iparkamara érdekeltségei közül azok, kiknek a m. kir. postatakarékpénztárnál csekkszámlájuk van, panasz tárgyává tették, hogy a különböző postahivataloknál csekkszámlájuk javára befizetett összegek késedelmesen, nem ritkán a befizetést követő 4-5 nap múlva nyerneik jóvá írást — ami részükre sokszor érzékeny károsodást jelent.

A bajokat orvoslandó a m. kir. Postatakarékpénztár az e tárgyban megtartott vizsgálatok során, kevés kivétellel, mikor a mulasztó postahivatal ellen a megtorló eljárást folyamatba tétette, megállapította, hogy a késedelem a postahivatalokon kivüleső okokból ered,

vagyis onnan, hogy a postai járatok jelenlegi rendszere szorult orvoslásra.

Ennek megjavítása érdekében előterjesztést tettek a kereskedelmiügyi miniszterhez, hogy a mindenkori államvasuti menetrendhez alkalmazkodó postai járatok összeköttetések helyesebb megállapítása esetleges megváltoztatása érdekében az államvasutak bevonásával tartandó tárgyalások sürgősen folyamatba tétessenek, minek következtében nemcsak a postatakarékpénztári befizetések, hanem az összes postai küldemények gyorsabb kézbesítését lehetne biztosítani.

Az Orient Reise Club tizenkét tagja jön Debrecenbe

Szombaton este érdekes vendégei lesznek Debrecennek. A berlini Orient Reise Club vezetősége értesítette a Bika-szálló Igazgatóságát, hogy a Clubnak 12 tagja néhány napra Debrecenbe érkezik. Az értesítés magában foglalja a Reise Club tagjainak debreceni programját. Eszerint a jobbára gyárosokból, pénzügyi emberekből, kereskedőkből és orvosokból álló Clubtagok 26-án este érkeznek Debrecenbe. Itt a Bika-szállóban szállanak meg, ahol részükre már szobákat is rezerváltak. A Club vezetősége az értesítésben még megírja, hogy a

Debrecenbe érkezők a Bika-szállóban fognak étkezni s magyaros ételket kérnek. Debreceni utjuk alatt kirándulnak a Hortobágyra, ahol megtekintik a nagy magyar pusztát, majd visszatérnek Debrecenbe, ahol a város nevezetességeinek megtekintése után az egyetemi klinikakert és a Pallagi Gazdasági Akadémiát tekintik meg.

A német vendégek 3-4 napig maradnak Debrecenben. Innen Szegedre, Szegedről pedig Pécsre utaznak. Pécsre programjuk szerint október 2-ikán érkeznek.

A Csokonai-színház előterét rendezik

A láncokat átadják a 39-es emlékmű körülkerítésére

A 39-es emlékbizottság kérvénnyel fordult Debrecen város tanácsához, melyben azt kéri, hogy a Csokonai-színház két oldalán lévő vastag láncot engedje át a város, mert azzal szeretnék a 39-es hősi halottak emléktét körülzární.

A kérést véleményadás végett kiadták a műszaki ügyosztálynak és a tegnapi tanácsülésen Borsos József tanácsos pártolólág referálta be. A Csokonai-színház környékének rendezése már ugyanis sokat foglalkoztatta a várost és már valóban itt az ideje, hogy a fennálló hibákat kiküszöböljék és helyrehozzák. Eltekintve attól, hogy a színház vaskerítése — melyet fordítva, fejjel lefelé raktak le — nem a legfestőbb látványt nyújtja, de a valóban szép Csokonai-színház homlokzatát a rozoga vaskerítés mögött ólálkodó nagy fenyőfák teljesen elzárják.

Leghelyesebb volna, ha ugy a

vaskerítést, mint a fákat kivennék onnan és alacsony műkökerítést, valamint a városi főkertész józólése szerinti *alacsony virágkultúrát létesítenének ott.* Mert bár igaz, hogy a Kossuth-utca tulsó oldaláról látszik a színház homlokzatából valami, de ezzel szemben tény az, hogy akik a színház előtt tartózkodnak, csaknem úgy érzik magukat, mintha ketreeben lennének. *Sokkal szebb és szabadabb lesz a Csokonai-színház, hogyha a nagy fákat és vaskerítést kihelyezik onnan.*

A tegnapi városi tanácsülésen különben maga dr Magoss György polgármester is arra az álláspont-ra helyezkedett, hogy *ha a tanács lebontásra itéli a kerítést, akkor szívesen odaadja a 39-eseknek a láncot, melynek akkor nem lenne semmi értelme a színház körül.* — Mielőtt azonban ebben a kérdésben döntöttek volna, előbb a polgár-

mester javaslatára a tanács helyszíni szemlére vonult ki a színházal szembe. *Egyöntetűen megállapították, hogy a kerítés nélkül sokkal jobban fest majd a színház.*

Semmi akadályja nincs e terv keresztülvitelének, — annál kevésbé, mert a rozoga vaskerítés kijavítása sokkal többbe kerülne, mintha műkö-szegéllyel látnák el. *A fák kivágatása és csinos parkirozás ezzel egyidejűleg szintén megtörténhetik.* Legalább a Csokonai-színház szép homlokzatát nem zárja el semmi.

Új mutatókat tesznek a Nagytöplom órájára

A Nagytöplom nyugati tornyán az új órákkal nem végeztek jó munkát, amennyiben a mutatók csak közelről és a jöszemű embereknek mutatják az időt. Az óramutatók szára ugyanis tulvékony, a számokon járó sziv pedig nagy és el-takarja azokat.

Miután ezeket az óralapokat a város csináltatta meg, ennél fogva a műszaki ügyosztály vezetője Borsos József tanácsos tegnap azt javasolta a városi tanácsnak, hogy Borbély órásmestert hívják fel, tegyen új mutatókat az órákra. Borsos tanácsos be is mutatta az új mutatók mintáját. Ezeknek a szára már sokkal szélesebb lesz, viszont a vége kisebb, úgy hogy messziről is meg lehet majd látni, mennyit mutat a Nagytöplom öreg órája. A mutatókat piros színűre festik.

Felhívás a gyorsírókhoz

A Debreceni Gyorsírók Társasága 26-án, szombaton d. u. 4 órakor a ref. Kollégium kistanácstermében (I. em. 28.) rendes közgyűlést tart. Felhívunk mindenkit, aki az egyesületnek tagja, de esetleg kel-lő időben meghívót nem kapott, továbbá minden gyorsíró, kik az ügy iránt érdeklődnek, hogy a közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgya: 1. Beszámoló az egyesület eddigi működéséről. 2. Az új tisztikar és a választmány megválasztása. — Az Elnökség.

— *Értesítés a ref. hívekhez.* — A református egyház vezetősége szeretettel tudatja a hívekkel, hogy a hétköznapi reggeli istentiszteletek f. évi szeptember 28-tól kezdődőleg 8 órakor tartatnak, ehez képest a harangozás is minden templomban 8 órakor történik. A vasárnap délutáni istentiszteletek az Árpádtéri és Ispótyai templomokban október 4-ével kezdődőleg délután 2 órakor tartatnak. Egyebekben a harangozás és istentiszteletek időpontja változatlan marad. — Központi lelkészi hivatal.

— *Születések.* — Az anyakönyvi hivatalhoz a következő születéseket jelentették be: Papp Imre honvédifedezes leánya Ilona; Rózsa Ferenc juhász leánya Margit; Bóde József földművelés fia Ferenc; Mészáros Ferenc földművelés leánya Margit; Szabó Máttyás kor-dás fia László.

— *Halálozások.* — Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokot jelentették be: Özvegy Kerékgyártó Andrásné ref 70 éves, Vendég utca 26; Horváth Sándor rk 17 éves, Jókai utca 7; Dobó Ilona ref 5 hónapos, Pesti utca 4; Sipkovic Sándor ref 82 éves, Ferenc József ut 89.

Szereti a jó Cipőket? és tartós

keresse fel azonnal a

Glück

cipőnagyáruházat

Debrecen
Piac-u. 9.

(„Bika“-szálló mellett)

fiú- és leányiskolai cipők, gumi talpu torna cipők, férfi és női comode cipők, gyermek, fekete és barna egész cipőkben, harisnyákban óriási választék. — **Olcsó, szolid árak.**

ahol:

Női egész fűzős lackkaplós	225	ezer K és feljebb
Női egész fűzős fr. forma	275	" " " "
Női chevro fűzős amerikai	230	" " " "
Női chevro fél, divatspangnis	250	" " " "
Férfi box amerikai, fűzős	285	" " " "
Férfi chevro vagy box francia forma.	345	" " " "
Férfi barna bagaria, egész	360	" " " "
Férfi bagaria, egész	375	" " " "
Férfi duplatalpu, fekete	395	" " " "
Férfi duplatalpu, barna	425	" " " "

Mustkezelési előadás

Tegnap délután tartotta meg dr. Széll László gazdasági akadémiai tanár a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felkérésére a must helyes kezeléséről előadását. Előadása keretében reá mutatott arra, hogy már a szüretelésnél a lehető legnagyobb gondossággal kell eljárni a betegfürtök kiválasztásánál, majd a mustkezelésnél oly fontos tisztaság kezelés szükségét ismertette s ezzel kapcsolatban bemutatta a nagyszámban jelenlevő szőlősgazda közönségnek gyakorlatban is kitűnően bevált találmányát, mustszűrő-készülékét. A készülék mely fajsúly alapján választja ki a mustba került idegen anyagokat, általános érdeklődést keltett a jelenlevők körében.

Ismertette továbbá a bortörvény által megengedett must javítási és kezelési eljárásokat. Reá tért a továbbiak során a must besűrítésének kérdésére és a házilag keresztülvihető mustbefőzés, valamint a vákuum segítségével nagyban végeztető mustbesűrítési eljárásokat ismertette.

Az értékes és tartalmas, gyakorlatiasan is kiválóan hasznosítható ismereteket nyújtó előadást a nagy számban jelenlevők mindvégig legnagyobb érdeklődéssel hallgatták, majd többen tettek fel az előadás körébe vágó kérdéseket, melyre az előadó szakszerű és kimerítő választ adott.

Mennyit keresnek a város bikái évente?

Tudvalevő, hogy a Hortobágyon nemcsak a város bikái, hanem magánosoké is kint vannak, — mivel emezek egyedül nem lennének elég-ségesek a tenyésztéshez. Az utóbbi esztendőben összesen 81 darab bika volt kint. A bíráló bizottság megállapítása szerint ezekből 48 darab elsőrendű és 33 jószág másodrendű volt. A számvétség megállapítása szerint a bika-bérekéből beszédett díj 336.625.750 koronát tesz ki. Az eddigi gyakorlat szerint az I. oszt. bika díja 4.600.000, a II. oszt. biká pedig 3.400.000 korona. Ehhez képest az I. osztályba tartozó 48 bika 220.800.000 koronát, a 33 darab II. osztályba tartozó bika pedig 112.200.000 koronát jövedelmezett. Ezt az összeget szétosztották a város és magánosok között, — így is maradt fenn elosztatlan négy millió korona.

— *A városi tanács a Kereskedelmi Társulat közgyűlésén.* A Kereskedelmi Társulat vasárnap délelőtt 11 órakor tartandó közgyűlésére meghívta a városi tanácsot is, amely tegnapi ülésén dr. Magoss György polgármestert kérte fel, hogy a tanácsot képviselje. Valószínűleg megjelenik a közgyűlésen dr. Csűrös Ferenc közművelődési és dr. Vass Károly tanácsnok, az I. fokú közigazgatási hatóság vezetője is.

— *Dávid király kincseit keresik.* Az Eszperanto Hírszolgálat jelentése szerint egy amerikai a Tutankhamen sírjában tett kutatásokon elbuzdulva, most Ofel közszéknél a leleltetésében Dávid király sírját kincseit keresi. Történelmi feljegyzések szerint a Makkabeusok a kincsek tízedrészét elhordták, mely 200 arany- és ezüstművel telt székér volt. A bennszülött fanatikusok megakariják akadályozni az ásásokat, de a megtalálható kincsek tízedrészében pénzrel igyekeznek meggyőzni az ellen-szegülőket.

A „hétköznapi és vasárnapi feleség“ véres problémája

A Pásti-utcai gyilkosság hőse a debreceni törvényszék előtt

Nyolc havi börtönre ítélték Jakab Gyulát

Jakab Gyula 47 éves debreceni lómészáros 3 évvel ezelőtt megismerkedett egy Orosz Lászlóné szül. Szarvas Julianna nevű asszonnyal. Ez az ismerkedés azt hozta magával, hogy Jakab Gyula beleszeretett az egyébként csinos Szarvas Juliannába s kedvéért ott hagyta 57 éves feleségét. Ez a viszony nem a legjobb hatással volt Jakab Gyula anyagi viszonyaira, ugyanis *Jakab nem vált el feleségétől, hanem csak vadházasságban élt a sok pénzt igénylő Szarvas Juliannával. Ez a kettős életmód többiben majd a csőd örvényeibe kergette az azelőtt példás családi életet élő, szorgalmas embert.* Érdekes tragikomikuma volt Jakab Gyula új életének az a körülmény, hogy *valahányszor elfogyott a pénz, új asszonya mindég ott hagyta, Jakab Gyula viszont minden esetben bocsaúrat nyert törvényes feleségétől, aki semmi áron sem akart elválni urától.*

Jakab Gyula különös életmódja ez év júliusáig tartott, amikor is a végzet pontot tett a további fejlemények elé.

Szarvas Julianna, aki minden követ megmozgatott annak érdekében, hogy Jakab Gyula törvényes felesége legyen, ugylátszik meguntva a váltakozó életet, azzal az ajánlattal lépett Jakab Gyula elé, hogy *tegye pénzé minden ingatlanát s ingóságát és vándoroljanak ki külföldre.*

Julius 1-én tette ezt az ajánlatot Jakab Gyulának Szarvas Julianna két pohár sör közös elfogyasztása és a „Debrecen“-vendéglő elhagyása után, mikor a Pásti-utcan ügykeztek hazafelé.

Ekörül az ajánlat körül vita támadt, melynek befejezéseként *Jakab Gyula mészáros késsével hasbaszúrta Szarvas Juliannát a Pásti-utcai Guttmann-féle lómészárszék előtt. A szúrás oly veszélyes volt, hogy csak a gyors orvosi beavatkozás mentette vissza az életnek a megtámadott asszonyt.*

Mindez fényes nappal történt és egész embergyűri vette körül a kiérkezett mentőkocsit.

Gyilkosság kísérletének büntette címén vonta tegnap felelősségre Jakab Gyulát a debreceni törvényszék Serly-tanácsa.

Tudósítanunk elején Jakab Gyulának a fő tárgyaláson tett vallomását idéztük, mint az összes verziók közül legvalószínűbbnek látszót. Elmondotta még azt is Jakab Gyula, hogy mint italos ember, teljesen az erős akaratu Szarvas Julianna befolyása alatt állott s a tett elkövetésének napján roppant dühítette őt az, hogy Szarvas Julianna az 6 19 év óta törvényes feleségét *vén boszorkánynak nevezte.*

Szarvas Julianna úgy vallott, hogy *Jakab Gyula üldözte őt állan-*

dóan, durva volt hozzá és folyton részegeskedett, akkor is, mikor megszurta, azt mondta: „együtt fogunk megdöglenni, ha nem leszel az enyém“.

A törvényszéki orvosszakértő véleménye szerint *Orosz Lászlóné, szül. Szarvas Julianna sebe könnyen halált okozott volna, ha nem jön gyors orvosi segítség.*

Ezután egy humoros hajlamu 74 éves öregasszony mondotta el a pörre nézve lényegtelen, azonban jóízű vallomását, mellyel ugylátszik nem annyira a bírának mint inkább a hallgató közönségnek akart kedveskedni, — *szerte az egyik asszony vasárnapi, a másik hétköznapi feleség volt, hogy aztán a két szerep közül melyik volt a törvényes feleségé, azt nem volt hajlandó elárulni.*

A legsikerültebb kiszólása ennek a humoros hajlamu tanúnak az volt, mikor a két asszony között vont párhuzamot: *„Kéremalásan nem nehéz dolog megkülönböztetni a rántott-levest a huslevestől, a minthogy a bivalybőr és az angyalbőr között is van különbség“.*

Jakab Gyulánét született Szántó Máriát, a törvényes feleségét hallgatta ki legutoljára a bíróság, aki elmondotta, hogy *férje őt csak megelőzte, mert neki eltökélt szándéka volt megölni ura csábítóját.* El is indult egyszer konyhakéssel a kötőjében, hogy megölje Szarvas Juliannát, de nem találta azt ott-hon.

Az asszony vallomása után a kir. ügyész a vádat szándékos emberölés kísérletének büntetési módosította.

Majd Jakab Gyula védője, dr. Gábor Jenő ügyvéd emelkedett szó-lásra, aki védőbeszédében lélektan-okra hivatkozva helyezte új megvilágításba védenőének tettét.

Déli egy óraker hirdette ki a bíróság ítéletét, amely szerint Jakab Gyulát erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés kísérletének büntette miatt 8 havi börtönre ítélté, ebbe 2 havi és 15 napi vizsgálati fogságot tudott be a bíróság. — Az ítélet jogerős.

— *Füredy F. Gusztáv hangversenyei.* Lapunkban már kiválóan méltattuk Füredy F. Gusztáv hangversenysorozatát, melyet a nagyérdemű zeneesztétikus a most következő szezónban rendez a Bika nagytermében. A Füredy-féle hangversenyeken a zeneművészet legkiválóbb reprezentánsai fognak közönségünknek bemutatkozni, oly világnagyságok, kiknek itteni szereplésére valóban büszkék lehetünk. A Füredy-féle első hangverseny október hó 19-én lesz és azon közreműködnek Farkas Sándor, Operaházunk első hősbaritonja, aki nemesak pompás hangjá-

val, hanem bámulatos énekművészetével bizonyára egycsapásra fogja meghódítani közönségünket. Másik nagytekintélyű szereplője lesz az első Füredy-konzertnek a világhírű Zathuretzky Ede hegedűművész, akit közönségünknek szintén most lesz alkalma először hallani. Mindkét művészt Dienes Oszkár kíséri, a debreceni régi kedvence. A Füredy-féle hangversenyek már azért is népszerűek lesznek, mert olesó helyáraik lehetővé fogják tenni, hogy azokat mindenki megközelíthesse. — Jegyek már kaphatók naponta a Máv. II. Menetjegyirodában egész napon át, vasárnap délelőtt is.

Csak egy mosolyt...

Gyermekszáji

Salamon ur megállít az utcán egy cigarettázó csirkefogót.

— Te haszontalan, még tízéves sem vagy és máris cigarettázol! Lennék csak én az apád.

— Ennél mi sem könnyebb — feleli a gyerek — a mama özevgy.

Lefőzte

— Na Frici, mit szólsz ehez. A mamámnak bubifrizurája van.

— Az semmi, az enyémnek egy kis bajusza van.

Amikor a béresből ismét betört lesz

Két évi fegyházra ítélte a debreceni törvényszék

Mándi Béla Tiszszasadányi 27 éves legény meguntva a békés és becsületlen béresi pályát, visszatért régi szerelméhez: ismét felcsapott betörőnek.

1925 júliusának utolsó napjaiban Hajdusoboszlóra ment s ott éjszakanak idején betört Illés Gyula szoboszlói fűszeres lakásába, ahonnan különböző ékszerket és ruhaneveket vitt magával 10 millió korona értékben.

Szoboszlói útját megelőzőleg Debrecenben is járt, ahol egy Gyulai Magyar Margit nevű Miklós-utcai özvegyasszonynál lakott és kosztolt három napig, egyéb szórakozás hiányában pedig házasságot ígért az asszonynak. Persze a házasságból nem lett semmi, mert az újdonsült férjfelölt megugrott a hiszékeny asszony 4 milliót érő ruháival, miket a debreceni zsbivásáron kótya-vetyélt el. — Ennek megtörténte után rándult át Szoboszlóra és az volt a terve, hogy a fűszeres meglopása után visszajön Debrecenbe értékesíteni a holmit. A lopás sikerült, a Szoboszlóról való megugrás azonban nem, mert Mándi Bélát a csendőrség letartóztatta a szoboszlói pályaudvaron és az ellopott holmival együtt beszállította a betörőt a debreceni ügyészség fegyházába.

Tegnap ítélték Mándi Béla felett a debreceni törvényszék Serly-tanácsa, amely két rendbeli lopásban mondotta ki bűnösnek Mándit s ezért őt, figyelembe véve büntetett előéletét, 2 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte, melybe egy havi és 10 napi vizsgálati fogságot tudott be a bíróság. A kir. ügyész megnyugodott az ítéletben. Mándi enyhítésért felebbezett.

— *Eladó vágóhídi villamos megállóhoz 3 perenyire két katasztrális hold szőlő; egy hold bor, egy hold csemege, két szobás, istálló ház. Egyik része is eladó. Értekezni lehet: Péterfia 48, hátul. T. em., délután 2—4-ig.*

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

szerymek, divatlanelek és mindenféle

OSZI DIVAT UJDONSÁGOK naponta érkeznek.

Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísérni.

Aszodi és Róth divatruháza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.

számlák kedvezmény.

Feltételes villamosmegálló a Vásárpénztár előtt. Most, hogy a Vásárpénztár Rt. megkezdte működését, természetesen a sertésvásárt nem a régi helyen, hanem mintegy száz lépéssel távolabb, a Vágóhid felé tartják. Epen ezért arra kérték a Hévet, hogy létesítsen feltételes megállót a Vásárpénztár előtt. A villamos társaság a kérésnek szívesen eleget is tett, meg is történt erre nézve az intézkedés, csak a városi tanács hozzájárulása volt szükséges. A tanács tegnapi ülésében kimondta, hogy hozzájárul a feltételes megállóhoz, dr. Vass Károly tanácsnoknak volt ugyan egy praktikus javaslata, nevezetesen az, hogy csak hétfői napon — amikor tehát a vásárt tartják — a villamos a rendes, a mostani megállótól száz lépésnyire, a Vásárpénztár előtt álljon meg. Ez a megoldás azonban bármennyire kívánatos, keresztülvihetetlen, mivel a szabállyal ellentétben áll. Így hát csak feltételes megállója lesz a Vásárpénztárnak.

Öngyilkosság a Belleleglőn. — Nagy István Belleleglő 307. szám alatti lakos tegnap este öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Szerencsére hozzátartozói idejében észrevették és levágták a kötérről, majd kihívták hozzá a mentőket, akik az eszméletlen állapotban levő Nagy Istvánt eszméletre keltették mesterséges lélegzéssel. — Lakásán ápolják.

Elűtött kis fiucska. Tegnap délután súlyos szerencsétlenség történt a Diószegi-úton. Egy eddig ismeretlen egyén által hajtott szekér elűtötte Kovács Ferenc 6 éves Volner-utca 38. szám alatti kisfiúját. A szerencsétlenség után a szekér kocsisa a lovak közé esett és elnyargalt. A fiúcskát az arra járók felszegtették és az esetről értesítettek a mentőket, akik a helyszínen megjelentek. A fiucska az elgázolás következtében 6 centiméteres hasadást kapott a fejére. A mentők elsősegélyben részesítették, majd ki szállították a sebészeti klinikára, ahol a fiucska sebesülését beverték és bekötötték, majd szüleinek lakására szállították.

Kereskedelmi ismerettel és irodai gyakorlatlaltal bíró leány felvétetik. Személyesen írott ajánlattal jelentkezhetni Kontsek Géza Kert. cégénél.

TOZSDÉ

Terményfőzsdé.

A mai terményfőzsdén az irányzat lanyha volt, a forgalom közepes.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 365—67.5, egyéb 355—60; 77-es tiszavidéki 370—72.5, egyéb 360—365; 78-as tiszavidéki 372—375, egyéb 370—372.5; 79-es tiszavidéki 375—377.5, egyéb 367.5—370; söröpa 260—270; korpá 170.5—175.5; rozs 262.5—267.5; tengeri 285.5—290.5; repace 595—605; zab 242—257.5.

Zürichi áraton

Páris 2455, London 2510 és fél, landia 208.5, Bécs 72.80, Szófia 375, Berlin 123 egynegyed, Prága 1535, Varsó 82, Budapest 72.60, Belgrád 920, Bukarest 250.

Ferencvárosi sertésvásár

Nyíltvásári felhajtás 1850, eladatott 150; zártvásári felhajtás 339, eladatott 80. Árak: könnyű 19—22, nehéz 22.5—24.5.

A „Debrecen” telefon száma 789.

Sport

DVSC—DTE

A vasárnap beálló zsidó-ünnep miatt a két egyesület szombat délután játsza le a bajnoki mérkőzését a DTE nagyerdei sporttelepén. A két egyesület találkozása mindenkor érdekes és heves küzdelmet eredményezett és ezúttal is szép sportot fog nyújtani a két csapat találkozása. A DVSC megakarja védeni a bajnokságát és így egy pontot sem szabad leadnia, viszont a DTE a DKASE fölött aratott szép győzelme után ismét szeretné legalább egy eldöntetlen a pozícióját megerősíteni. A DVSC ma kétségtelenül jobb a DTE-nél, viszont a DTE épen a legutóbbi mérkőzésén mutatta meg, hogy nagy lelkesedéssel megy a küzdelembe, ami equalizálhatja a DVSC tudásbeli fölényét. Bizonyos tehát, hogy a két csapat találkozása elsőrangú sportot fog nyújtani és a szombati nap dacára szépszámu közönség fogja a DTE nagyerdei sporttelepét felkeresni. A mérkőzést Bródy Barna vezeti.

Előzőleg délután fél 2 órakor az ifjúsági csapatok mérkőznek. Bíró: Tamásy László.

A BUSE

először játszik vasárnap Debrecenben a DEAC ellen délben 12 órakor a DTE nagyerdei sporttelepén. A BUSE eddigi szereplése azt mutatja, hogy a csapat kitűnő formában van és így debreceni szereplése nagy érdeklődésre tarthat számot. Különösen a csatársora elsőrangú, élén a válogatott Ertingerrel. — A most összejött egyetemi csapat, bár lelkesedése közismert, aligha akadályozhatja meg a BUSE győzelmét.

A felebbezési tanács

tegnap este tárgyalta a Ny. Börös SE. felebbezését a vasárnapi elhalasztott DKASE—Ny. Börös mérkőzés ügyében. A Börösök ugyanis mindenáron ragaszkodtak a KASE átutazásához és semmi körülmények között sem voltak hajlandók a mérkőzés elhalasztásába bele menni. A DKASE viszont zsidójátékosai nélkül nem akart kiállni és inkább hajlandó volt a mérkőzést lemondani, illetve a bajnokságtól visszalépni. A felebbezési tanács végül, hogy tökéletesen a szabályok szellemében járjon el, telefonon az MLSz-től kért felvilágosítást. Tibor Lajos társelnök helyesnek mondotta az intéző-bizottság döntését és így ennek alapján a felebbezési tanács elutasította a Börösök felebbezését, amelynek folytán a Börös—DKASE mérkőzést november 1-én játsszák le.

A felebbezési tanács még néhány kisebb fegyelmi ügyet tárgyalt le. Helybenhagyta Lukács T. Move. játékos kéthónapos és Urbanovics DTE játékos három hónapos letiltását.

A vasárnapi atlétikai csapatbajnoki verseny

nagy eseménye lesz a keleti kerület atlétikai életének s azon Debrecen Nyiregyháza és Szolnok legjobb atlétái indulnak. Ma délben érkeznek Szolnok atlétái, hogy a vasárnapi versenyen kipihenten álljanak starthoz a debreceni és nyiregyházi csapatok ellen. A verseny délelőtt fél 10 órakor kezdődik a nagyerdei sporttelepen s nagyon mérsékelt díjak mellett tekinthető meg.

Felelős szerkesztő: Pálffy József. Nyomatott a Tiszántúli Hírlap és könyv- és lapkiadó-vállalat nyomdájában.

Mit hirdet ma az Ingóságközvetítő? (Calvin tér 19. ref püspöki bérpalota, a Fűvészkert-utca felőli oldalon. Telefon 11-99.) Ha valami felesleges tárgya van, küldje be mielőbb az Ingóságközvetítőbe, amely októberben nagyszabású alkalmi eladást, aukciót rendez. Elfozdunk eladásra mindenféle — (arany, ezüst, porcellán, majolika stb.) dísz tárgyakat, nippeket, szobrokat, régi poharakat, porcellánokat, férfi és női kabátokat, ruhákat, női kézimunkákat, bútorokat és mindenféle ingóságokat. Keresünk megvételre: szobaharmóniumokat, kályhákat, íróasztalokat, bútorokat és mindenféle ingóságokat. Heti és havi részletfizetésre is adunk: férfi és női télikabátokat, futószőnyegeket, fél és egész hálókat, szalongozgatásokat, magános butodarabokat és mindenféle ingóságokat. Páratlan alkalmi vételek: üst üstházzal, gyönyörű rézdekorációs mosdók, kályhaellenzők, összecsuksukható vaságyak, Meteor gyártmányu cséplőgarnitúra, hatlőerős petróleum motor, iskola-táskák, iskola-hegedűk, gyönyörű vitrinek, komótok és mindenféle ingóságok. Konez Árpád iparművész csodaszép bőrtárcái, ridiküljei, valamint debreceni és hortobágyi emléktárgyak itt kaphatók. A világhírű amerikai Underwood-írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhetők meg részletfizetésre is. Írógépszalagok itt kaphatók.

Modern kalanszalon
Debrecen, Miklós ucca 4. I. em.
(Kardos Béla lakása)
A legelőbáronkalapok 250,000-161
gánsabb báronkalapok 300,000 koronáig.
Félc kalapok 160 ezer K-tól 200 ezer koronáig kaphatók.
Tisztelettel
SOOS JULISKA

Butor
kizárólag jó minőségben részletre is kapható
Weinstock Henriknél
Apolló butorüzlet, Miklós-u. 2.

Patkány
és egér 24 órán belül kiirtható szabadalmazott irtószerezettel. Nagyon olcsón kapható
STERN
tesztüzletében, PIAC-U.12.
Bikávia: szemben.
Ugyanott poszta és sváb bogár irtó szerből nagy raktdár.

Hálószoba ebédlő, ariszobá szalon és börgarnitúra, hencser, matrac szükségletét legmérsékeltébb árban beszerezheti
Szántó Zsigmond
Képző és bútorkereskedőnél DEBRECEN CSAPO-U. 14. (Szinházi átjáró).
Fotótelek, éjjel ágy, nagy választékban
Műhely telefon 11—19. Üzlet 10—36

Műhelymunkák
szakszerű Szabó János épüle 33 készítése Szabó János bútorkészítési mesternél, Szent-Anna-u. 25.

Szoba lakkok árai
Weisz testéközvetítő
Hatvan-u. 8.
„Medve lakk” 1 doboz 36.000 K
„Elbe borostyán” 1 „ 32.000 K
„Inoleum” 1 „ 32.000 K
„Baba” 1 „ 26.000 K
Zománc
(Email) lakkok árai:
Marx 1 kgos doboz 36.000 K
Elbe 1 „ „ 36.000 K
Pacific 1 „ „ 32.000 K
Fél és negyed kgros dobozokban kilogrammonként drágább.

Legelőb Legtiszább Legtakarékosabb
egyenletes fűtés csak gázgyári
kokszzsal
érhető el.
Ne vegyen drága külföldi árut, tegyen próbarendelést a
gázgyárban
1 mázsa ára 75.000 korona —
Házhoz szállítás 4.000 korona és a forgalmi adó. — 100 mázsán felül nagy áremelés.
Kedvező fizetési feltételek!
TELEFON SZAM: 74.

Fis éreműlt karak
SZABÓ JOSEF Vagyis: a sz. sz., Szent-Anna-u. 21. sz. KÉSZ HENCSEK RAKTÁR

„Méliusz”
könyvkereskedés
Jelölve az igen tisztelettel és tanuló újság fityemé dusan felszerelt raktdár.

Tankönyvek
az összes helybeli és vidéki elemi iskolák részére. Polgári- és középiskolai tankönyvek.
Egyetemi tankönyvek
minden fakultásra.
Saját gyárunkban készült mindennemű irkák, füzetek és rajztömbök dus választékban.
Rajzeszközök, zsebtimartatók, vonalzó, rajztáblák iskolatáskák, könyvhordó szjak, palatáblák, tolltartók, szivacsok, tusok, tinták gombfeszékek minden színben. — Pontos kiszáradás.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában, vagy a Csáthy Ferenc r. t. (Piac-utca 8.), vagy a Hegedüs és Sándor r. t. (Piac-utca 34.), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vas-tagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Ablakok — minden nagyságban kaphatók — Ablakgyár, Blattner, Sziv-u. 14.

Női modell kalapok jutányosan szerezhetők be Jungreisznál. — Arany János-u. 37. F358

Perzsaszőnyegeket javítani házhoz olesón elmegy Vohannes Voss-garicza, Arany János-u. 50. 563

Varrógépet alaposan javít első lebeceni műszerész, új varrógépek nagy raktára. Keszler A. — Széchenyi-utca 1. 9a

Vaslemezek, szekérvasalások — Kovács Gyula vasüzletében jutányosan kaphatók. Bika mellett, sarok. 587

Hölgyeim! Szíves tudomásukra hozom, hogy Párisi angol női szabó-szűcsdivattermetet áthelyeztem Budapest, IV. Szervita-tér 8. alá. Szept. 14-én érkeztem vissza Párisi tanulmányutamból, így módomban van a nagyérdemű hölgyközönségnek legújabb párisi divat-kreációkkal szolgálni. Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradtam tisztelettel Vidovics István.

Arany Bika gőz- és kádfürdő a zsidó ünnepekre való tekintettel a hó 27-én, vasárnap egész nap nyitva. 16a

Jó házi kosztot adok, jobb iparos kereskedő segédeknek. Cim: Rákóczi-utca 15. 655

Gyorsírást, gépirást sikeresen legelőbb tanít Andóné, Simonffy-utca 2. Telefon 13-53. F313

Irógépleírások német, francia fordítással is legelőbb, legelőbb több példányban gyorsan készülnek Ardónánál, Simonffy-utca 2. Telefon 13-53. F306

Irógépszalagok, primák, 20.000 koronától Ardónánál, Simonffy-u. 2. Telefon 13-53. Tucatvételnél 10 százalékos engedmény. F285

40 millió tőkém kielvezném kisebb tétélekben is, csak jó biztosítékra. Cim a kiadóhivatalban. 651

Bethlen-utca 53. alatt bölcsész-hallgató középiskolások tanítását vállalja. F358

Anaol nyelv oktatás kezdők és haladóknak részére. Tudakolható Schön Sándor üzletében, Piac-u. 14. F356

Van szerencsém értesíteni jó barátaimat és ismerőseimet, hogy a régi Lókody-féle vendéglőt (Lorántffy-u. 44.) átvettem. Tisztelettel Mezey Gábor vendéglős. 659

Kölcsönöket folyósít házra, földre. Betétekre nagy kamatokat ad, Gazdák Bankja, Kossuth- és Batthyányi-utca sarok. H355

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott szoba, verenda, külön bejárattal kiadó október 1-re. Varga-utca 15., keresztpület. 620

Különbejárattal utcai butorozott szoba, kosztal, vagy anélkül kiadó Nyugati-utca 32. F389

Központban egy, vagy két szobás lakást keresek. Lelépést fizetek. Cim a kiadóban.

Butorozott egy szoba, konyhát keresek. Cim a kiadóba kérek. 8a

Butorozott szoba, konyhahasználattal 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 640

Kétszoba, konyha, esetleg üzlethelyiség egy szobával, lelépéssel kiadó. Nyil-utca 107. 646

Egy utcai butorozott szoba 1-2 ur részére kiadó. Veres-utca 3. H359

Egy szoba, konyha lelépéssel azonnal átadó. Szent Anna-utca 25. sz. H353

Különbejárattal, utcai butorozott szoba villanyvilágítással október 1-re kiadó. Eötvös-utca 48. H357

Utcai szép butorozott, különbejárattal szoba 1-2 ur részére kiadó. Esetleg teljes ellátással. Miklós-u. 41. H356

Különbejárattal, butorozott szoba a központban kiadó. Cim a Független Újságnál. F357

Különbejárattal, csinosan butorozott szoba október elsejére kiadó. Piac-utca 21. 665

Azonnal beköltözhető egy szoba konyhás lakás kiadó. Cim a kiadóban. 637

4 autóra garáznak nagy udvar kiadó. Erzsébet-utca 105., Papnál. 660

Lelépést fizetek 1 vagy 2 szobás lakásért. Barcsa, Bethlen-utca 8. 650

Butorozott szoba kiadó. Darabos-utca 61. 650

Göré 600 mázsa tengeri raktározására kiadó. Cim: (Árpád-tér) — Sámson-utca 12. 662

Butorok

elismert legjobb minőségben és eredeti gyári áron

Debreczeni Faipar Rt.

városi üzletében

KIRALY-UTCA 4. szlm

Előnyös fizetési feltételek.

ALLÁST KAP

Kifutó fiut éjjelre felvesz a Hegedüs és Sándor nyomda. Piac-u. 49. F346

4 és 1 éves gyermekek mellé keresek jóbizonyítvánnyal rendelkező nőt, lehetőleg gyermekkertésznőt, elsejére. Arany János-u. 42. F352

Gyors- és gépiró vagy gépirónő felvétetik, Kálmán-tér 11., ügyvédi iroda. 657

Fodrásztanuló felvétetik. Rakovits fodrász, Arany János-utca 2., I. em. Kereskedelmi Csarnok. F354

Deutsches Fräulein sucht Stelle auf Gut. Betty Bohusek Debreczen, Arany János-utca 25. F355

ALLÁST KERES

Egy tanuló felvétetik, koszt vagy fizetés. Oláh, kocsigyártó, Rákóczi-utca 11. 604

Gyakorlott könyvelő, kereskedelmi végzett, azonnal állást keres. — Cim kiadóban. 638

Adóügyekben jártas, mindenemű könyvelésben, magyar, német, francia levelezésben képzett egyén délután vagy esti könyvelést vállal. Cim a kiadóban. 661

KERESLET

Gyermektelen házaspár, vagy pedig egy középkorú tisztességes asszony, aki a főzést elvállalja, három tagú család részére házmesternek levéttetik, Péterfia-u. 39. sz., utcai lakás. 648

Keresek megvételre hosszú női aranyláncot. Városháza trafik, — Piac-utca.

Gazdászokat, egyetemi hallgatókat teljesellátásra elfogad keresztény ur család. Piac-utca 19. II. emelet, folyosón balra. 618

Vidéki jó menetelű vendéglő, kávéházhoz társ kerestetik kis tőkével. Ertekezni Külsővásártér 2. sz. alatt, vendéglőben. H354

Fuvarosokat téglahordásra keresek. Vár-utca 8. H354

Két egyetemi hallgató vagy hallgató lakást kaphat, esetleg ellátással. Károly Ferenc József-ut 7. 564

Részletfizetésre

Női felöltők, férfi és női szövetek, vásznak, asztalneműk, paplanok, ággyarnitúrák és divaticikkek beszerzésük napi áron.
Friedmann Ferencnél, Vár-u. 2. sz. (udvarban).

ELADÁS

Hofherr garnitúra, 4-es huzatós, 18 éves, igen jó karban levő, teljes felszereléssel eladó. Csak választható levelekre válaszolunk. Körner Béla örökösei, Hajduszigony. H331

Olesó házhelyek Kurucz-utca 112 szám alatt. — Ertekezhetni ugyanott, Balogh Károlynál. 656

Önkéntes árverési hirdetmény. Tulajdonosok önkéntes árverésen eladják a Bethlen-utca 50. számú házastelket beköltözhető lakással 1925 október hó 4-én (vasárnap) — délelőtt 10 órakor Debreczenben Kálmán-tér 11. szám, I. emeleten levő ügyvédi irodában. Részletes feltetelek ugyanott és dr. Varga Lajos ügyvédi irodájában is (Batthyányi-utca 1. szám) megtudhatók. 654

Kreszthurozott kintő zongora eladó. Belklinika, Megyeri. 552

Csinos beköltözhető ház eladó, Árpád-tér közelében. Cim: Nyil-u. 2. szám. 553

Homokkert, Szabó Kálmán-utca 20. sz. ujház, az egész udvarral — azonnal kiadó. Ertekezni: Eötvös-utca 80. 668

Központban italmérés vagy üzlet helyiség átadó. Cim a kiadóban. 669

Fehér gyermekágy és Kocsi eladó. Kossuth-utca 54. 670

Sovány sertéseknek NAGYTÉNYBEN való **hizlalására** közveitással 80 percentet folyósít és az **összes takarmányt** e **ölegeti** a **MAGYAR SERTÉSHIZLALÓ** és **HUSIPARI Részvénytársaság**.
Hízott sertéseknek és marháknak Ferencvárosi berakásra 90 percentet folyósítók kamatmentesen **30ébb felvilágosítást** debreceni irodám ad. — **Bika-szálló, fél emelet.**
BARANYI, sertés és marha bizományos. **Telefon 11-71**

Ehrenfeld Hermann épület- és műbutorasztalos, Rákóczi-u. 9.

Szép domboru, lakcsiszolt tele háló. A legjobb izlést is kielégítő konyhaberendezések kaphatók **részletre is**. — Minden e szakmába tartozó munkákat olesón **és javítást** vállalom. — Pestői létrák **esszében** készítik. **Butor tényezést** raktáron jutányos árban. o o

Cselló (Gordonka) eladó. Széchenyi-utca 15. F359

Családi ház, kettő szoba konyha, speiz, eladó, beköltözhető, Kirizsi-utca 20. 658

Kintő forgalmu kovácműhely két tűzre berendezve, teljes felszereléssel, valamint három szoba, konyha lakás, az udvarban kuglizóval azonnal kiadó. Lipták Károly, Nagyrábé, Biharmegye. H358

Bicikli, német gyártmányu, szabadonfutó, kontrafékes, teljesen új elutazás végett olesón eladó. Gambrinus H352

Parókák

Komáromi hölgyedrsznál
Arany Bika bérház.
Szolid árak. Korrek munká.
30 éve fennálló üzlet.

VEGYES

Sestakeri, Komlósi-ut 20. Szőlő két szobás pajtával kiadó. — Dr. Kiss, városi árvaszék.

Tüzifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tüzifa behozatalinál. Földő-u. 2. Telefon 10-93

Elveszett Egymalom-utcaán kis sárga bőrtáska, értékes tartalommal, fehér csomag hozzákötve. — Megtalálójá becsületességére apellál egy nyugdíjas tisztviselő. — Nyomravezető jutalomba részesül. 647

Harisnyakötődémmel Kar utca 23. alá költöztem. Harisnyafelkészítést és kötéseket részemre a Márton Gyula és fia cég üzletében is (Piac- és Simonffy-utca sarok) — vállalom. Sauerbrunn.

Négy középiskolát végzett tanuló **Egy pulyka találtatott.** Tulajdonosa átveheti, Péterfia-u. 60. jobbra 3-ik ajtó.

— azonnal felvétetik a „Méliusz” — könyvkereskedésben. Jelentkezni lehet délután 4-5 óra között.

Uradalmi tej

hónapszáma kapható, esetleg házhoz szállítva is a

Hajdusági Tejüzem-ben
Füvészkert-u. 8. — Telefon 1206

Ingatlanom van, jobb szakmába levő középkorú férfival ösmerttséget keresek, kinek 10 millió készpénze van. „Jó férj” jeligére a Tiszántúlihoz. 666

Mester-utca 39. szám alatt elköltözés miatt használt butor eladó. 667

Homokkert, Szabó Kálmán-utca 20. sz. ujház, az egész udvarral — azonnal kiadó. Ertekezni: Eötvös-utca 80. 668

Központban italmérés vagy üzlet helyiség átadó. Cim a kiadóban. 669

Fehér gyermekágy és Kocsi eladó. Kossuth-utca 54. 670